

1

Het probleem van positieve dingen in het leven is dat ze zich vaak vermommen als iets afschuwelijks. Zou het niet heerlijk zijn als je beschermengel je, wanneer je het zwaar hebt, op je schouder tikte en zei: ‘Maak je geen zorgen, dit lijkt allemaal verschrikkelijk, maar ik beloof je dat het allemaal goed komt. Je moet hier alleen even doorheen.’ En dat jij dan kon zeggen: ‘Dank u wel, lieve beschermengel.’ En misschien ook nog kon vragen: ‘Gaat het me lukken die drie kilo eraf te krijgen?’ En dat het antwoord dan zou zijn: ‘Natuurlijk lukt je dat!’

Hoe handig ook, zo zit het leven niet in elkaar. En dus gaan we in werkelijkheid vaak veel te lang door met dingen die ons niet gelukkig maken of geven we iets wat uiteindelijk goed zou komen te snel op – en dan is het vaak ook nog enorm ingewikkeld om precies te weten wat wat is.

Het leven voorwaarts moeten leven (en het achterwaarts pas kunnen begrijpen) kan ontzettend irritant zijn.

Of dat vond Nina in ieder geval.

Nina Redmond, negenentwintig, hield zichzelf voor dat ze niet in tranen mocht uitbarsten. Wie dat ooit heeft geprobeerd, weet dat het meestal weinig helpt jezelf dat te verbieden. Maar ze zat verdomme op haar werk! En op je werk moet je niet huilen.

Ze vroeg zich af of dat anderen wel eens overkwam – dat ze gingen huilen. Misschien overkwam het iedereen wel eens. Zelfs Cathy Neeson, met haar stijve, te blonde kapsel, haar dunne lippen en haar spreadsheets. Cathy Neeson, die nu met een grimmig gezicht en haar armen over elkaar geslagen voor het kleine team stond waar Nina deel van uitmaakte en net een

heel verhaal had gehouden vol ingewikkelde termen – jargon
blijkbaar – over bezuinigingen en het feit dat Birmingham het
zich niet kon veroorloven alle bibliotheken open te houden en
dat er nu eenmaal overal bezuinigd moest worden.

Nee, waarschijnlijk niet, dacht Nina. Sommige mensen huilen
gewoon niet.

(Wat Nina niet wist was dat Cathy Neeson huilde op weg
naar haar werk, en op de terugweg – de meeste avonden pas
na achten – van haar werk ook, elke keer dat ze iemand moest
ontslaan, elke keer dat ze weer een paar procent van haar toch al
magere budget moest zien af te schaven, elke keer dat er van haar
werd geëist dat ze weer nieuwe kwaliteitsnormen formuleerde,
en elke keer dat haar baas op vrijdagmiddag om vier uur een
enorme lading administratie bij haar dumpte omdat hij weer
op een van zijn vele skivakanties ging.

Uiteindelijk stopte ze ermee en ging ze werken in een fairtrade-
winkel, voor een vijfde van het salaris en de helft van de uren en
nul van de tranen. Maar dit verhaal gaat niet over Cathy Neeson.)

Het was gewoon, dacht Nina, terwijl ze de brok in haar keel
probeerde weg te slikken, dat ze zo'n kléine bibliotheek waren.

Op dinsdag- en donderdagochtend een voorleesuurkje voor
de kleintjes. Vroeg dicht op woensdagmiddag. Een verwaar-
loosd oud gebouw met armoedige linoleumvloeren. Het rook
er soms een beetje muf, dat moest ze toegeven. En het duurde
eindeloos voordat de enorme, lekkende radiatoren 's ochtends
opwarmden, waarna ze bloedheet werden en de lucht bedompt
raakte – zeker ook omdat de oude Charlie Evans er altijd was,
die elke ochtend binnenkwam om warm te worden en de krant
heel langzaam, van voor tot achter, uit te spellen. Ze vroeg zich
af waar de Charlie Evansen van de wereld nu heen moesten.

Cathy Neeson had uitgelegd dat alle bibliotheekdiensten
werden samengevoegd in één centraal gebouw in het centrum
van de stad, waar ze onderdeel zouden worden van een 'hub',
een multimediatheek die functioneerde als 'informatiemake-
laar', met een 'multimedia-ervaringszone', een koffiешop en

een inter-sensorische belevingswereld (wat dat dan ook mocht zijn) – hoewel het centrum minstens twee busreizen te ver was voor het grootste deel van de bejaarde clientèle dan wel die met buggy's van hún bibliotheek.

Het gebouw zou worden verkocht en onder de prachtige punttaken kwamen luxe appartementen die ver boven het budget van een bibliothecaris lagen.

En Nina Redmond, negenentwintig, boekenwurm, met haar lange kastanjebruine krullen, haar witte huid bezaaid met sproetjes en behept met een verlegenheid waardoor ze op de meest ongelegen momenten bloosde of in tranen kon uitbarsten, zou, voorvoelde ze, op straat gezet worden in de kille wind van een wereld waarin er een hoop bibliothecarissen tegelijkertijd werkzoekende werden.

'Dus,' had Cathy Neeson geconcludeerd, 'jullie kunnen meteen beginnen met het inpakken van de boeken.'

Ze zei het woord 'boeken' alsof ze het maar een waardeeloos onderdeel vond van haar glanzende toekomstbeeld van een 'multimediatheek als platform, waar kennis, informatie en mensen samenkomen' – al die beduimelde, onhandige boeken.

Moedeloos en met enigszins rode ogen liep Nina naar het achterzaaltje. Gelukkig was iedereen er min of meer hetzelfde aan toe. Rita O'Leary, die waarschijnlijk al tien jaar geleden met pensioen had gemoeten maar altijd zo enorm aardig tegen de klanten was dat haar collega's het door de vingers zagen dat ze de nummers van het classificatiesysteem niet meer kon lezen en de boeken min of meer op de gok in de kasten terugzette, was in huilen uitgebarsten, Nina troostte haar en kon daar haar eigen bijna-tranen mee camoufleren.

'Weten jullie wie precies hetzelfde deden?' siste Griffin, een andere collega, door zijn baard. Hij wierp een behoedzame blik op Cathy Neeson, die nog in de bibliotheekzaal stond. 'De nazi's! Die namen alle boeken in beslag en gooiden ze op de brandstapel!'

‘De boeken worden helemaal niet verbrand!’ sputterde Nina tegen. ‘En het zijn ook geen nazi’s.’

‘Ja, ja, dat denkt iedereen, maar voor je het weet, zijn het nazi’s!’

Er werd in een razend tempo een soort uitverkoop voor de bezoekers georganiseerd, waarbij de meeste belangstelling uitging naar de oude vertrouwde favorieten in de tien-cent-doos en de glanzende nieuwere boeken bleven staan.

Inmiddels waren ze bezig om de overgebleven boekenvoorraad in dozen te pakken zodat die naar de centrale bibliotheek konden. Griffins anders al norse gezicht stond nog norser dan gewoonlijk. Hij had een lange, onsmakelijk onverzorgde baard en een minachtende houding tegenover anderen die niet de boeken lazen waar zijn voorkeur naar uitging. Wat betekende dat hij tegen haast iederéén neerbuigend deed; hij hield van obscure jarenvijftigboeken die niet meer werden herdrukt en verhaalden van gefrustreerde jonge mannen in Fitzrovia die te veel dronken. Hij bazelde nog steeds over boekverbranders.

‘Ze worden niet verbrand! Ze gaan naar dat centrum in de stad.’

Nina kon het woord ‘multimediatheek’ niet uit haar mond krijgen.

Griffin snoof. ‘Heb je de plattegrond daarvan gezien? Koffie, computers, dvd’s, planten, kantoortjes met figuren die kostenbatenanalyses maken en werkelozen lastigvallen – sorry, “mindfulnessworkshops” geven. Geen plek voor ook maar één boek in dat hele klotegebouw.’ Hij gebaarde naar de tientallen opgestapelde dozen: ‘Die gaan op de vuilnishoop! Die boeken gebruiken ze straks als ondergrond om wegen op aan te leggen.’

‘Echt niet.’

‘Let maar op! Daar gebruiken ze afgedankte boeken voor, wist je dat niet? Om de boel op te hogen, zodat die grote dure, onze aarde verwoestende auto’s van die opschepperige *Top Gear*-idioten, over eeuwen van gedachten en ideeën en geleerdheid kunnen rijden en de liefde voor boeken kunnen vermorzelen onder hun stupide autobanden.’

‘Je bent niet in een al te best humeur vanmorgen, hè Griffin?’

‘Kunnen jullie twee daar een beetje opschieten?’ zei Cathy Neeson die haastig en nerveus binnen kwam lopen. Ze had slechts een budget voor één middag vrachtwagens die de boel kwamen ophalen – als ze niet alles op tijd klaar hadden om in te laden, zat ze echt in de problemen.

‘Ja, Frau Obersturmführer,’ antwoordde Griffin binnensmonds terwijl Cathy gejaagd wegliep, haar blonde bobkapsel nog steeds volkomen onberispelijk. ‘Mijn god, dat mens is zo erg, niet te geloven!’

Maar Nina luisterde niet echt. Ze keek wanhopig naar de duizenden boeken om zich heen, zo hoopvol met hun prachtige omslagen en optimistische commentaren. Om ze te veroordelen tot de vuilnisbelt was hartverscheurend: het waren boeken! Voor Nina voelde het hetzelfde als de sluiting van een hondenopvang. Ze kregen ze met geen mogelijkheid allemaal op tijd ingepakt, hoe graag Cathy Neeson dat ook wilde.

En zo kwam het dat ze zes uur later met haar Mini Metro tot de nok toe volgeladen, voor haar huis parkeerde.

‘O nee!’ zei Surinder, toen Nina aan kwam lopen met een stapel boeken in haar armen. Nina deelde de woning met Surinder, die met een grimmig gezicht en haar armen over haar vrij indrukwekkende boezem gevouwen in de deuropening stond. Nina had Surinders moeder ooit ontmoet. Ze was commissaris bij de politie en Surinder had deze gezichtsuitdrukking van haar geërfd. ‘Die komen hier niet binnen,’ zei ze nu. ‘Geen sprake van.’

‘Het is gewoon... Ze zijn in perfecte staat en...’

‘Daar gaat het niet om,’ zei Surinder. ‘En kijk me niet zo aan, alsof het arme weeskindertjes zijn die ik wegstuur.’

‘Nou, op een bepaalde manier zijn...’ zei Nina terwijl ze probeerde niet smekend te klinken.

‘De fundering houdt het gewoon niet, Nina! Dat heb ik je al eerder gezegd!’

Nina en Surinder deelden het kleine rijtjeshuisje al vier jaar

en tot beider tevredenheid; sinds Nina via Chester in Edgbaston was gearriveerd. Ze kenden elkaar niet van tevoren, en dat was een voordeel: zo hadden ze de kans om bevriende huisgenoten te worden, in plaats van vriendinnen die samen een huis deelden en ruzie kregen.

Nina maakte zich er wel een beetje ongerust over dat Surinder een vaste vriend zou krijgen en dan zou verhuizen of hem in huis zou halen, maar ondanks een groot aantal aanbidders, was dat nog niet gebeurd – wat heel goed uitkwam. Surinder zei altijd dat zij niet de enige was die dat kon overkomen, maar vanwege Nina's verlammeende verlegenheid en eenzame gewoonte altijd en overal verdiept in een boek te zitten, waren ze er allebei redelijk van overtuigd dat Surinder de eerste zou zijn die aan de man raakte. Nina was altijd het stille meisje langs de zijlijn geweest dat alles, door de bril van de boeken die ze graag las, vanaf een afstandje bekeek.

En bovendien, dacht ze, na weer een ongemakkelijke avond met de onhandige vrienden van Surinders laatste verovering, had ze gewoon nog nooit iemand ontmoet die zich kon meten met de helden uit de boeken waar ze van hield. Een Mr. Darcy, of een Heathcliff of zelfs, als je ervoor in de juiste stemming was, een Christian Grey... De nerveuze jongens met hun zweterige handen bij wie ze nooit iets geestigs of gevats kon bedenken om te zeggen, waren echt geen vergelijking. Ze struinden niet met ferme stappen en een donkere, broeierige blik in hun ogen door de heidevelden van Yorkshire. Ze weigerden niet met je te dansen in de Pump Room terwijl ze in het geheim een diepe, levenslange passie voor je voelden. Nee, ze werden gewoon dronken, zoals Griffin op het kantoorkerstfeest, en probeerden hun tong in je mond te hangen nadat ze urenlang hadden zitten zeiken over de relatie met hun vriendin en beweerden dat die eigenlijk helemaal niet serieus was.

In elk geval... Surinder keek woedend en het ergste was dat ze gelijk had. Er was gewoon geen plaats in huis voor nóg meer boeken. Ze lagen al overal: op de overloop, op de trap, Nina's

kamer lag er tjokvol mee, ze stonden keurig op alfabet in de woonkamer, en ze lagen zelfs op de wc. *Little Women* moest in geval van geestelijke nood altijd in de buurt zijn, vond Nina.

‘Maar ik kan ze toch niet zomaar in de kou achterlaten?’ smeekte ze.

‘Nina, het is gewoon papier. Dood hout! En meestal stinken ze ook nog!’

‘Maar...’

Surinders gezichtsuitdrukking veranderde niet; ze bleef Nina streng aankijken. ‘Nina, hier trek ik de grens. Echt. Tot hier en niet verder. Dit loopt helemaal uit de hand. En je moet de hele week nog inpakken op de bibliotheek, dus wordt het alleen maar erger.’

Surinder zette een stap naar voren en pakte een enorm dikke roman – een roman waar Nina dol op was – van de stapel in haar armen.

‘Kijk dan! Deze héb je al!’

‘Ja, dat weet ik, maar dit is de hardcover en ook nog de eerste uitgave. Moet je zien hoe mooi! En nog nooit gelezen!’

‘En dat zal ook nooit gebeuren, want de stapel die jij nog moet lezen is al hoger dan ik ben!’

De twee meiden stonden inmiddels allebei op de stoep; Surinder was zo kwaad dat ze de voordeur uit was gekomen.

‘Nee!’ zei Surinder. Haar stem klonk steeds harder. ‘Nee! En nog eens nee! Deze keer hou ik echt voet bij stuk.’

Nina voelde dat ze begon te beven. Dit werd ruzie begreep ze, en Nina kon niet tegen confrontaties en botsende meningen. Dat wist Surinder ook.

‘Alsjeblieft,’ smeekte ze Surinder nog een keer.

Surinder gooide haar handen in de lucht ‘Mijn god, het is alsof ik een puppy een schop geef. Je doet er niks mee, hè, dat je straks geen baan meer hebt. Je doet er niks mee! Je gaat gewoon liggen en speelt “dood”’.

‘En ik ben...’ fluisterde Nina met neergeslagen ogen nadat de deur achter Surinder was dichtgefallen, ‘ik ben mijn sleutels vergeten vanmorgen. Ik vrees dat we zijn buitengesloten.’

Surinder keek haar woedend aan maar barstte toen, nadat ze haar politiecommissarisgezicht had getrokken, godzijdank in een schaterlach uit. Ze waren naar het eetcafé op de hoek gegaan waar het meestal bomvol zat, maar vanavond viel het mee met de drukte en konden ze een gezellig plekje veroveren.

Surinder bestelde een fles wijn, die Nina tersluiks in de gaten hield. Wijn was meestal een slecht voorteken, de start van een ‘wat is er mis met Nina’-gesprek, dat over het algemeen na het tweede glas begon.

Maar wat was er mis met van boeken houden, en van je baan en een routinematige manier van leven, vroeg Nina zich af. Het was veilig en vertrouwd. Of dat was tot nu toe in elk geval zo geweest...

‘Nee,’ zei Surinder terwijl ze haar tweede glas met een zucht neerzette.

Nina trok lijdzaam een luisterend gezicht; ze verwachtte een hele preek. Surinder werkte bij een juwelenimporteur, ze regelde de boekhouding en had er bij de diamanthandelaars de wind flink onder. Iedereen was bang van haar.

‘Je doet er niks aan, hè Nien?’

Nina concentreerde zich op haar glas en wenste dat ze niet het onderwerp van Surinders aandacht was.

‘Wat zei de herplaatsingsambtenaar?’

‘Hij zei... Hij zei dat de banen voor bibliothecarissen niet voor het oprapen lagen, zeker niet met alle bezuinigingen. Het meeste werk wordt voortaan door vrijwilligers gedaan.’

Surinder maakte een proestend geluid. ‘Van die schattige oude dametjes?’

Nina knikte.

‘Maar die kunnen toch helemaal geen advies geven? Over wat een kind van negen na Harry Potter bijvoorbeeld moet lezen?’

‘*Het mes dat niet wijkt,*’ zei Nina automatisch.

‘Precies! Dat bedoel ik! Die kennis! En kunnen ze omgaan met het classificatiesysteem? Het opbergen? De administratie?’

Nina schudde haar hoofd. ‘Niet echt.’

‘Dus waar moet jij dan naartoe?’

Nina haalde haar schouders op. ‘Er komen waarschijnlijk wat adviserende functies in de nieuwe multimediatheek, maar dan moet ik een teambuildingscursus volgen en opnieuw solliciteren.’

‘Een teambuildingscursus?’

‘Ja.’

‘Jij?’ Surinder lachte. ‘En, heb je je daarvoor opgegeven?’

Nina schudde haar hoofd. ‘Griffin wel.’

‘Nou, dat moet je dan in ieder geval doen.’

Nina slaakte een diepe zucht. ‘Ja, dat zal wel moeten.’

‘Je raakt je baan kwijt, Nina! Je raakt je baan kwijt! De hele middag met een treurig gezicht Georgette Heyer zitten lezen, lost dat niet op, is het wel?’

Nina schudde van ‘nee’.

‘Dus pak jezelf bij elkaar en dóé wat, ja?’

‘Als ik dat beloof, mogen die boeken dan het huis in?’

‘Geen sprake van!’

2

Nina kwam nerveus binnen bij de teambuildingscursus. Ze had geen idee wat ze moest verwachten. Griffin was er al, hij zat met zijn enkel nonchalant op de knie van zijn andere been, alsof hij relaxed wilde overkomen. Dat lukte alleen niet echt. Zijn staartje hing vlassig over de rug van zijn lichtelijk grijs geworden witte T-shirt en zijn bril was vettig.

‘Cursusclowns,’ fluisterde hij tegen Nina om haar op te vrolijken. Maar dat maakte het alleen maar erger en ze frustelde zenuwachtig wat aan haar bloemetjesbloesje. Buiten was het wispelturig lenteweer: de ene minuut viel de regen met bakken uit de hemel en de volgende scheen de zon.

Surinder had gelijk: het was hoog tijd dat ze zichzelf een schop onder haar kont gaf en wat dééd.

Maar soms had ze het gevoel dat de wereld niet gemaakt was voor mensen zoals zij. Mensen als Surinder, met een stevige persoonlijkheid en vol zelfvertrouwen, begrepen dat gewoonweg niet. Als je niet extrovert was, als je jezelf niet constant in the picture zette, niet steeds maar selfies postte, aandacht opeiste en aldoor maar allerlei meningen ventileerde, werd je gewoon over het hoofd gezien – iets wat Nina doorgaans niet erg vond.

Maar nu zag ze wel in dat ze moest oppassen dat ze zichzelf niet over het hoofd zag. Hoeveel boeken ze ook probeerde te redden, wat ze ook deed, haar bibliotheekje ging sluiten. Haar baan verdween en het was niet gewoon maar een kwestie van een andere vinden. Overall waren werkeloze bibliothecarissen. Op elke baan die werd aangeboden kwamen minstens dertig sollicitanten af. Het beroep bibliothecaris was hetzelfde lot be-

schoren als de reparateur van typemachines, of de fabrikant van faxapparaten. Op haar negenentwintigste was ze al niet meer nodig om de wereld draaiende te houden.

Er haastte zich een jonge man het trapje naar het podium op in het achterzaaltje van de bibliotheek, waar ze zich hadden verzameld, samen met de medewerkers van de twee andere bibliotheken uit de regio die ook moesten sluiten. Er was een hoop geklaag en gemopper onder de deelnemers, over die rot-regering en hoe vreselijk het allemaal was, en begrepen ze niet – begrepen ze dan niet – wat bibliotheken wel niet betekenden voor de gemeenschap?

Nina dacht dat ze het best begrepen; het interesseerde hen alleen niet.

‘Hallo!’ zei de man, die een spijkerbroek aanhad met daarop een roze overhemd met openstaande kraag.

‘Ik vraag me af wat hij hiervoor betaald krijgt,’ fluisterde Griffin. ‘Meer dan wij, wed ik.’

Nina knipperde met haar ogen. Het was haar nooit om het geld gegaan.

‘Hallo iedereen!’ zei de man, die zo’n stem had die achter aan de zin omhoogging waardoor alles wat hij zei een vraag leek. ‘Luister, ik weet dat dit geen ideale situatie is?’

‘Hoe kom je erbij?’ mompelde Griffin minachtend.

‘Maar ik weet zeker dat we aan het einde van de dag allemaal goed met elkaar overweg zullen kunnen... We gaan een beetje bouwen aan ons zelfvertrouwen, een beetje “bonden” met elkaar... Oké?’

Griffin snoof weer minachtend. Maar Nina leunde iets naar voren. Bouwen aan ons zelfvertrouwen? Dat kon geen kwaad.

Het gebeurde toen ze een uur bezig waren. Ze deden ‘vertrouwen spellen’ om hun geloof in het een of ander op te vijzelen, hoewel ze straks allemaal met elkaar moesten concurreren om de weinige banen die nog te vergeven waren. Nina had al geblinddoekt, slechts geleid door de stemmen van de anderen, door

het zaaltje gelopen. En nu stond ze op een tafel, weer met haar ogen dicht, te wachten tot ze zich achterover kon laten vallen. Ze voelde zich tegelijkertijd nerveus en geïrriteerd. Dit was niks voor haar, dat geschreeuw en al dat ‘laten zien’.

Mungo, de leider van de cursus, deed steeds heel bemoedigend: ‘Denk niet dat er iets is wat je níét kunt,’ had hij geroepen. ‘Ja?’

Griffin had een zucht geslaakt. Nina had hem echter belangstellend aangekeken. Had ze hier misschien tóch iets aan?

‘Er is niets wat je, als je het probeert, níét kunt.’

‘O, mooi, dan denk ik dat ik me aanmeld bij het olympische schoonspringteam,’ had Griffin gereageerd.

Mungo’s glimlach was geen seconde minder breed geworden, hij had alleen zijn broekspijp omhooggeschoven, waarop iedereen verschrikt naar adem hapte – eronder was het gladde plastic van een kunstbeen zichtbaar. ‘Ik zou nog steeds een poging wagen,’ zei hij. ‘Kom op. Wat zouden jullie écht willen doen?’

‘Manager worden van een multimediatheek,’ reageerde Griffin meteen. Hij was ervan overtuigd, wist Nina, dat Mungo later alles zou doorbrieven aan de grote bazen.

Mungo knikte alleen even. ‘Laten we een rondje maken,’ zei hij. ‘En wees eerlijk, mensen, er zijn hier geen spionnen.’

Nina maakte zich zo klein mogelijk. Ze vond het verschrikkelijk om in het openbaar haar mond open te moeten doen.

Achterin gaf een stugge man die ze niet kende antwoord. ‘Ik heb altijd met dieren willen werken,’ zei hij. ‘Wilde dieren. Ze spotten, aantallen bijhouden, enzovoort. Begrijpen jullie wat ik bedoel?’

‘Dat klinkt heel bijzonder,’ zei Mungo en hij klonk alsof hij het meende. ‘Fantastisch! Kom even naar voren, als je wilt!’

Nina kromp van binnen ineem toen ze allemaal om de tafel moesten gaan staan en de man erop klom en zich achterover liet vallen, in het vertrouwen dat de anderen deelnemers hem wel zouden opvangen. En dat deden ze.

‘Ik heb altijd de make-up voor films willen doen,’ zei een jonge receptioniste van de servicebalie. ‘De grote sterren opmaken en zo.’

Mungo knikte en ze klom ook op de tafel en viel achterover. Nina kon niet geloven dat iedereen dat zomaar deed.

‘Ik wil gewoon met boeken werken,’ zei Rita. ‘Dat is het enige wat ik ooit heb gewild.’ Maar gelukkig hoefde ze vanwege haar heupen niet achterover te vallen.

Er werden meer en meer ideeën geopperd, waarbij er veel werd geknikt door iedereen en af en toe geapplaudisseerd. Zelfs Griffin paste zijn eerste antwoord aan en mompelde dat hij eigenlijk striptekenaar had willen worden. Nina deed haar mond niet open. Ze dacht koortsachtig na. Uiteindelijk keek Mungo haar aan.

‘Ja?’

‘Kom op. Je bent de laatste. Vertel wat je graag zou willen doen. En eerlijk zijn!’

Met heel veel tegenzin schuifelde Nina naar de tafel.

‘Ik heb er nooit echt over nagedacht.’

‘Tuurlijk wel,’ zei Mungo. ‘Iedereen denkt na over zulke dingen.’

‘Nou, het klinkt in ieder geval belachelijk. Vooral in de huidige omstandigheden.’

‘Hier klinkt niks belachelijk,’ zei hij. ‘En we hebben ons allemaal van een tafel achterover laten vallen.’

Nina klom op de tafel. De rest van de groep keek haar verwachtingsvol aan. Haar mond was opeens droog en haar hoofd leeg.

‘Nou,’ zei ze terwijl ze voelde dat ze rood werd. Ze slikte moeizaam. ‘Nou... ik bedoel... Nou, ik heb altijd... Ik heb altijd van een boekwinkeltje gedroomd. Een kleintje.’

Het was even stil. En toen klonken er her en der in het zaaltje stemmen op: ‘O ja!’, ‘Ik ook!’, ‘Dat lijkt me heerlijk.’

‘Doe je ogen maar dicht,’ spoorde Mungo haar vriendelijk aan.

En toen leunde ze achterover, kneep haar ogen stijf dicht en liet zich in de wachtende armen vallen, die haar opvingen en vasthielden en zachtjes terug op haar benen zetten.

En toen ze haar ogen weer opendeed, vroeg ze zich af...

‘Een wínkeltje?’ Griffin kraakte het idee natuurlijk weer af. ‘Een boekwinkeltje? Ben je gek geworden?’

Nina haalde haar schouders op. ‘Ik weet niet,’ zei ze. ‘Ik kan jouw strips er misschien verkopen?’

Ze voelde zich nog steeds vreemd geïnspireerd. Mungo had haar apart genomen in de pauze en ze hadden erover doorgepraat. Ze had verteld dat ze niks wist van administratie en overheads en voorraden of personeel en alle enorme en verlamme verplichtingen die hoorden bij het runnen van een winkel en dat ze dacht dat ze dat allemaal niet aankon. Hij had vriendelijk geknikt. En uiteindelijk had ze bekend dat ze een hele winkelvoorraad aan boeken in haar auto had liggen en toen had hij gelachen en zijn hand opgestoken om haar woordenstroom te onderbreken.

‘Wist je dat er mobiele versies van dat soort dingen zijn?’

‘Hoe bedoel je?’

‘Nou, in plaats van een winkeltje met kosten voor de huur en zo, kun je het ook op een andere manier aanpakken.’

Hij liet haar een website zien met een foto van een vrouw die een boekwinkeltje had op een schip. Nina kende die foto en had een zucht geslaakt van jaloezie toen ze hem voor het eerst zag.

‘Het hoeft natuurlijk geen boot te zijn,’ zei hij. Mungo liet nog wat sites zien op zijn computerscherm. ‘Ik ken een vrouw in Cornwall die een bakkerij heeft in een busje.’

‘Een hele bakkerij?’

‘Een hele bakkerij. De mensen kwamen er van mijlver naartoe.’

Nina knipperde met haar ogen. ‘Een busje?’

‘Waarom niet? Kun je autorijden?’

‘Ja.’

‘Dan kun je zo’n busje toch heel goed inrichten als een boekwinkeltje?’

Nina vertelde hem niet dat het haar eeuwen had gekost voordat ze achteruit een bocht om kon rijden. Mungo’s enthousiasme was zo aanstekelijk dat het gemakkelijker was om gewoon mee te gaan in wat hij zei.

Later liet ze Griffin een advertentie zien die ze, met behulp van een bewonderende Mungo, in de pauze in de krant had gevonden. ‘Kijk!’

‘Wat is dat?’

‘Een busje.’

‘Een stinkende oude frietkraam, zul je bedoelen.’

‘Eh... een stinkende oude frietkraam,’ gaf Nina schoorvoetend toe. ‘Oké, deze is misschien niet zo’n goed idee. Maar kijk eens naar deze.’

‘Blijkbaar denk je dat een busje het antwoord op alles is?’ mompelde Griffin. ‘Er zit gegarandeerd ongedierte in.’

‘Nee, ik zei toch: geen frietkraam!’ Nina’s licht geërgerde toon zorgde ervoor dat Griffin enigszins verbaasd van zijn biertje opkeek, alsof hij een muis had horen brullen. ‘Doe normaal. Kijk dan!’

‘Tjee, een busje!’ zei Griffin ironisch. ‘Ik heb geen idee wat je wil dat ik daarover zeg.’

‘Ik verwacht dat je zegt, “Wauw, Nina, wat fantastisch dat je je leven in eigen hand neemt en zoiets hebt bedacht”!’

‘Ben je verliefd op die Mungo of zo?’

‘Nee, Griffin, die is toch veel te jong! Maar ik vond hem inspirerend.’

‘Ik snap het niet,’ zei Griffin. ‘Een busje. Ik dacht dat je een boekwinkeltje wilde beginnen.’

‘Dat wil ik ook!’ zei Nina. ‘Maar ik kan me geen locatie veroorloven.’

‘Nee,’ zei Griffin. ‘En je bent een veel te groot risico voor een bank om geld aan te lenen. Je weet helemaal niks van hoe dat moet, een boekwinkel.’

‘Ja, dat weet ik, maar ik weet wel veel van boeken, toch?’

Griffin keek haar aan. ‘Ja,’ moest hij ondanks zichzelf toegeven. ‘Je weet best veel van boeken.’

‘En ik krijg natuurlijk een werkloosheidsuitkering,’ zei Nina. ‘En ik kan mijn Mini Metro verkopen. Ik bedoel... ik kan... ik kan me een busje veroorloven. Nét. En ik heb alle voorraad

van de bibliotheek. En een paar handen. En... alles eigenlijk. Ik bedoel, ik kan daar toch mee beginnen? Het busje volstouwen en zien hoever ik kom?’

‘Je hebt inderdaad te veel boeken,’ zei Griffin. ‘Ik had trouwens niet gedacht dat ik dat ooit tegen iemand zou zeggen.’

‘Nou...’ zei Nina. ‘Als ik de voorraad al heb... en ook een busje...’

‘Wat dan?’

‘Ik bedoel. Ik zie niet wat me dan nog tegenhoudt om rond te reizen en boeken te verkopen.’

Ze voelde zich nu echt opgewonden, er zoemde iets in haar binnenste. Waarom zij niet? Waarom mocht iedereen dromen hebben en zij niet?

‘Waar? In Edgbaston?’

‘Nee,’ antwoordde Nina. ‘Het zal ergens moeten zijn zonder parkeerverboden.’

‘Ik denk dat dat... Zo’n plek bestaat niet!’

‘Of ergens waar ze het geen probleem vinden. Ergens waar ze me gewoon mijn boeken laten verkopen...’

‘Ik denk niet dat het zo werkt.’

‘Nou, zoiets als een boerenmarkt, waar iedereen elke week komt om zijn waren te verkopen.’

‘Dus je wilt één dag in de week gaan werken en de rest van de week je boekengewassen water geven?’

‘Hou nou eens op met alles verpesten met je cynische commentaar.’

‘Ik ben gewoon realistisch. Wat voor soort vriend zou ik zijn als ik hier alleen maar zat te knikken en zei: “Ja Nina, verbrand alle schepen op je bijna-dertigste maar achter je voordat je überhaupt weet of je nog een baan hebt of niet, gooi het allemaal weg voor een droom die toch nooit werkelijkheid wordt”?’

‘Hm,’ zei Nina, uit het veld geslagen.

‘Ik bedoel,’ vervolgde Griffin, ‘je kunt nou niet bepaald zeggen dat jij een roekeloze durfal bent. Je bent in de zes jaar dat ik je ken nog nooit te laat teruggekomen van je lunchpauze,

je hebt nooit eens ergens openlijk kritiek op, je klaagt nooit ergens over en je bent tijdens een brandalarm nooit langer weggebleven om nog een extra kopje koffie te kunnen drinken – niks daarvan. Mevrouw de brave werkneemster. Mevrouw de perfecte bibliothecaris... En nu wil je opeens een busje kopen en zomaar in het wilde weg boeken gaan verkopen – om zo in je levensonderhoud te voorzien?

‘Klinkt dat krankzinnig?’

‘Ja,’ antwoordde Griffin.

‘Hm,’ zei Nina. ‘Wat ga jij dan doen? Ga jij solliciteren bij stripboekwinkels of als illustrator of zoiets?’

Griffin leek even in verlegenheid gebracht. ‘Eh...’ zei hij. ‘God, nee, niet echt. Nee. Ik ga waarschijnlijk solliciteren op een van die nieuwe banen. Dat geeft meer zekerheid. Snap je? Als informatiemakelaar of zoiets.’

Nina knikte droevig. ‘Ja, dat moet ik eigenlijk ook maar doen.’

‘O, dan hoef ik het niet eens te proberen, als jij ook solliciteert.’

‘Doe niet zo raar, natuurlijk wel,’ zei Nina terwijl ze haar ogen weer op de krant richtte en ze zich even heel ongemakkelijk voelde. Ze richtte haar aandacht weer op de advertentie. ‘Die bus staat waarschijnlijk mijlenver weg.’

Griffin leunde over haar heen om mee te kijken en barstte toen in lachen uit.

‘Nina, die bus is niks voor jou!’

‘Hoezo niet? Zoen wil ik juist!’ zei ze, waarop ze zichzelf verbeterde: ‘Zoen wilde ik.’

Het busje was wit, hoekig en ouderwets, met grote ronde koplampen. Achteraan in een van de zijwanden van de laadruimte zat een deur met een kleine metalen treeplank die je kon uitklappen. Het zag er heel retro uit, echt schattig eigenlijk, en binnenin was het groot genoeg om er planken aan de wanden te kunnen bevestigen. Het was fantastisch.

‘Nou, ik wens je veel succes,’ zei Griffin terwijl hij op de tekst wees. ‘Kijk! Hij staat in Schotland!’